

Vězeňství

Eliška Hronová

**Kancelář vládního zmocněnce pro
zastupování ČR před ESLP**

Úvod

Pronační poloha ke znehybnění vězně

Kontakt dítěte s rodiči ve věznici

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence s advokátem

Provoz věznice během stávky

Úmrtí ve věznici

Pronační poloha ke znehybnění (v leže na břiše)

- V proti České republice
- S. T. proti České republice

Pronační poloha

Kalkan proti Dánsku

- Muž ve výkonu trestu odnětí svobody, v důsledku svojí agresivity byl minimálně na 13 minut znehybněn v poloze na břiše za současného páčení nohou proti trupu
- Ztratil vědomí, přes okamžitou první pomoc po 3 dnech zemřel
- **Porušení článku 2 Úmluvy (práva na život) v hmotněprávní složce**
 - chybějící právní rámec: předpisy nevymezovaly blíže techniku znehybnění
 - školení vězeňského personálu: neuvádělo rizika
 - dostupné informace o rizikovosti
 - rozsudek Sauod proti Francii: postup je „vysoce nebezpečný pro život“
 - závěry CPT
 - školicí materiál: polohu lze užívat pouze krátce

Prone position leg locked

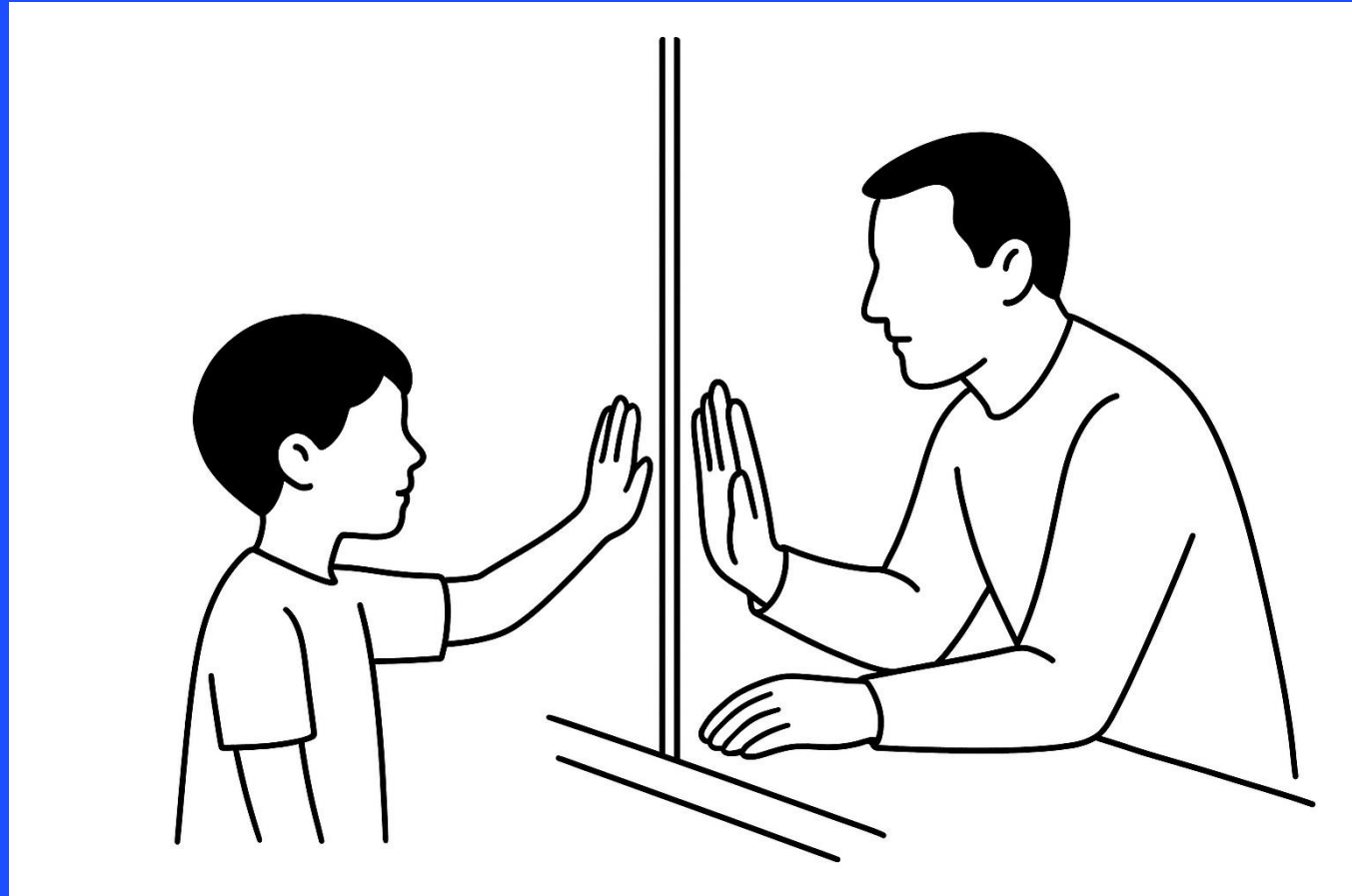

Pronační poloha

Kalkan proti Dánsku

- určité použití síly bylo naprosto nezbytné
- okamžitě poskytnuta lékařská pomoc
- avšak: stát nesplnil svůj pozitivní závazek
 - řádně upravit právní rámec
 - provést potřebné proškolení
 - zakročující vězeňský personál postrádal vysokou úroveň odbornosti k řešení situace představující ohrožení života

Kontakt dítěte s rodičem ve věznici

Kontakt dítěte s rodičem ve věznici

Namik Yüksel proti Turecku

Oba rodiče ve výkonu trestu, čtyřletý syn pobýval v cele s matkou

- **Neporušení práva na respektování rodinného života (článek 8)**
 - přední hledisko: nejlepší zájem dítěte
 - rodič: právo vidat se s dítětem, ale ne na přijetí opatření, která by poškodila zdraví a vývoj dítěte
 - pozitivní povinnost státu se týká prostředků nikoli výsledku
 - přijaly orgány všechna nezbytná opatření k usnadnění kontaktu?
 - Přestěhovaly stěžovatele
 - Umožnily návštěvy syna nad rámec zákona
 - orgány přijaly v dobré víře opatření na ochranu nejlepšího zájmu dítěte a umožnily stěžovateli kontakt

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence (1)

Adamčo proti Slovensku (č. 2)

Stěžovatel ve výkonu trestu odnětí svobody v různých věznicích s vysokým stupněm zabezpečení. Mezi lety 2008 a 2020 se musel podrobit přibližně 1500 x důkladné tělesné prohlídce

Kontrola jeho písemností s advokáty

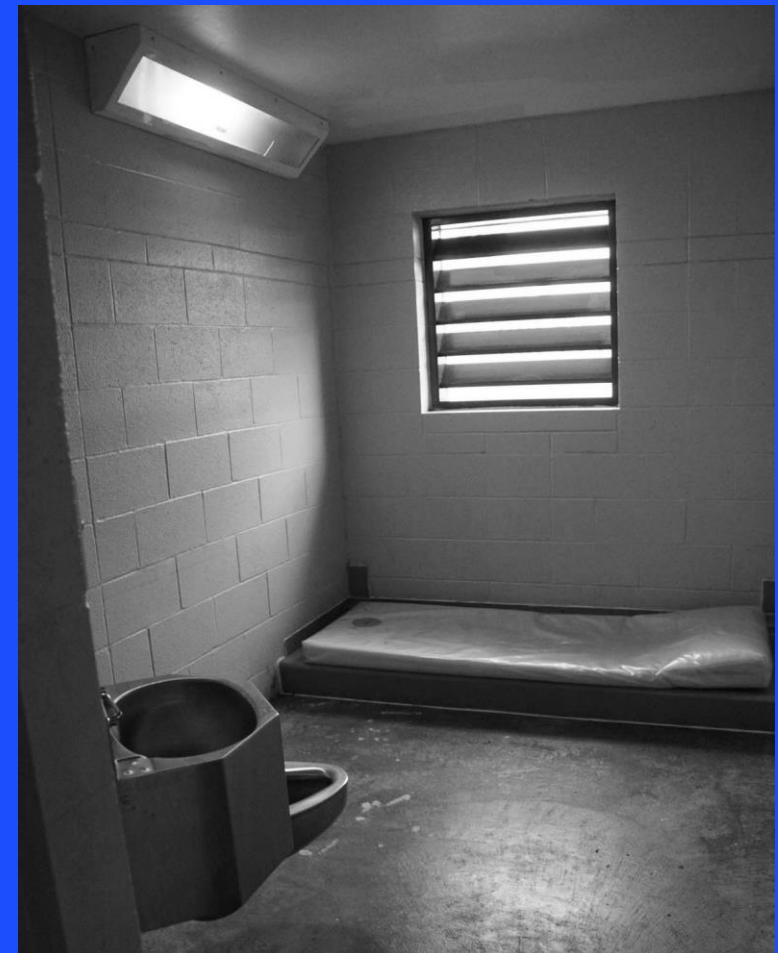
- **Zjevná neopodstatněnost námitky porušení článku 3 kvůli neuvolnění ruky z pout**
 - neporušení kvůli jednorázovému neuvolnění ruky z pout
- **Porušení článku 3 pro rutinní důkladné osobní prohlídky**
 - invazivní a potenciálně ponižující zacházení, vyžadují řádné zdůvodnění
 - násilná povaha trestné činnosti a disciplinární prohřešky nestačí jako důvod
 - absence zohlednění chování ve věznici
 - až do r. 2018 absence interních předpisů k provádění prohlídek: prostor pro svévoli
 - Soud: ponižující zacházení

Důkladné tělesné prohlídky a kontrola korespondence (2)

Adamčo proti Slovensku (č. 2)

- **Porušení článku 8 z důvodu kontroly korespondence s advokáty**
 - kontrola písemností před a po schůzkách s advokáty
 - zásah do privilegované komunikace mezi advokátem a klientem
 - nahlížení do obsahu bez důvodu, pokyn ředitele ke kontrole korespondence
 - žádné podezření na protiprávní jednání,
 - chyběly záruky
 - porušení článku 8 Úmluvy

Provoz věznice během stávky

Provoz věznice během stávky (1)

Leroy a ostatní proti Francii

V reakci na útok vězně na dozorce zahájena stávka zaměstnanců. 21 dnů fungovala věznice v omezeném provozu. Odsouzení po 24 hod denně uzavření na celách

- **Neporušení článku 3 vzhledem k osobním prohlídkám**
 - prohlídky prováděny minimálně jednou týdně pohmatem
 - prováděli maskovaní muži
- **Porušení článku 3 vzhledem k uzavření stěžovatelů v celách**
 - stát povinen zajistit důstojnost výkonu trestu – bez ohledu na finanční a logistické obtíže
 - kumulativní dopady podmínek
 - celodenní uzavření na celách po dobu 21 dnů přesahuje nevyhnutelnou míru utrpení

Provoz věznice během stávky (2)

Leroy a ostatní proti Francii

- **Neporušení článku 13**

- stěžovatelé namítali, že soudce nepřijel do věznice
- nedodržení lhůty pro rozhodnutí o předběžném opatření (48 hodin)
- soud uspořádal slyšení, na kterém mohli vystoupit i právní zástupci stěžovatelů
- nedodržení lhůty: nemělo vliv na účinnost prostředku, stávka mezitím ukončena

Úmrtí ve věznici

Sebevražda ve věznici

Haugen proti Norsku

Stěžovatelovu synovi bylo uloženo ochranné léčení poté, co se v nepřítomnosti pokusil o vraždu. Později zavraždil pod vlivem alkoholu jednoho spolubydlíciho ve sdíleném bydlení. Umístěn do zvláštního oddílu ve vazební věznici. Později přemístěn na běžný vězeňský oddíl. O dva dny později spáchal sebevraždu.

- **Porušení článku 2 Úmluvy**
 - pozitivní povinnost státu
 - preventivní opatření
 - věděly nebo měly vědět o skutečném a bezprostředním nebezpečí ohrožení života
 - opatření, u kterých by se dalo rozumně očekávat, že riziko odvrátí.
 - X po zatčení zhodnocen jako suicidální, hospitalizace
 - odpovědnost za zdravotní péči ve věznici nevyjasněna
 - absence posouzení přemístění do běžného oddílu
- **Porušení článku 13**

Úmrtí po předávkování

Sahraoui a ostatní proti Francii

Příbuzný stěžovatelů byl závislý na opiátech. Ve věznici léčen substituční léčbou. Zemřel na otravu léky, včetně předepsaných lékařem.

- **Neporušení článku 2 Úmluvy**
 - Užíval anxiolytika, antidepresiva, a metadon jako substituční léčbu
 - Zařazen do běžného oddílu
 - Denně sledován lékařským personálem
 - Obchodování s léky mezi vězni je běžný jev, nelze ho vymýtit
 - Sledován sestrami 1,5 hod před smrtí
 - Vězni se dostalo náležité péče a dohledu

Ministerstvo spravedlnosti
České republiky

MEZI—SOUDY

Děkuji za pozornost

Eliška Hronová

Eliska.Hronova@msp.gov.cz

